

“Học đi đôi với hành” là cội nguồn khoa học

NGƯT. TS. TRẦN ĐỨC QUÝ
Hiệu trưởng Trường ĐH Công nghiệp Hà Nội

Thật tình cờ, tôi gặp Nhà giáo Ưu tú, Tiến sĩ Trần Đức Quý - Hiệu trưởng Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội vào một ngày thu đầu tháng 9, trong không khí náo nức chuẩn bị cho mùa tựu trường mới. Thầy Hiệu trưởng dường như cũng đang trong tâm trạng bồi hồi này nên cuộc trò chuyện của chúng tôi về mảng đề tài hoạt động nghiên cứu khoa học của một trong những trường đại học xếp hàng đầu trong khối giáo dục đào tạo Bộ Công Thương cũng hết sức hào sảng và nhiều đúc kết, chiêm nghiệm.

ĐIỀU THÚY - MINH THÚY (Thực hiện)

PV: Thưa Nhà giáo Ưu tú (NGƯT), Tiến sĩ (TS) Trần Đức Quý, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội là nơi ông đã và đang gắn bó như là máu thịt, ngôi trường ấy với lịch sử 115 năm xây dựng và phát triển, điều gì là tâm huyết nhất, là tự hào nhất mà ông muốn gửi đến mọi người?

NGƯT. TS. TRẦN ĐỨC QUÝ:

Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội - một ngôi trường đã tròn 115 năm xây dựng và trưởng thành. Con số 115 năm tự nó đã nói lên nhiều điều. Với tiền thân từ hai trường là Trường Chuyên nghiệp Hà Nội (1898) và Trường Chuyên nghiệp Hải Phòng, trải qua được nhiều lần sáp nhập, chia tách, đổi tên, năm 2005, Trường được Thủ tướng Chính phủ cho phép nâng cấp thành Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội. Trường tự hào là một trong những trường Đại học hàng đầu của Việt Nam đào tạo theo hướng công nghệ thực hành, cung cấp lực

lượng cán bộ kỹ thuật, công nhân có tay nghề cao đáp ứng yêu cầu của đất nước; trong những người công nhân áo xanh ấy, có nhiều người đã trưởng thành và trở thành các vị tiền bối cách mạng, có người trở thành lãnh đạo cao cấp của Đảng, Nhà nước như bác Phạm Hồng Thái, Hoàng Quốc Việt, Nguyễn Thanh Bình, Lương Khánh Thiện, Lưu Bá Kỳ... Từ năm 2005, gần 10 năm sau khi phát triển thành trường đại học, tập thể cán bộ giáo viên, học sinh, sinh viên (HSSV) Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội đã cống hiến và phấn đấu quên mình cho sự nghiệp đào tạo. Hiện nay, Nhà trường có 3 cơ sở đào tạo với tổng diện tích gần 50 ha, hơn 1.700 cán bộ, giáo viên và hơn 40.000 HSSV.

Ngay từ những khóa tuyển sinh đầu tiên khi Trường được nâng cấp thành trường đại học, Nhà trường đã được nhân dân tin tưởng lựa chọn là địa điểm học tập, liên tục nhiều năm.

Đại học Công nghiệp Hà Nội là trường đứng đầu cả nước về số lượng thí sinh đăng ký dự thi, mỗi năm có từ 65.000-75.000 hồ sơ thí sinh đăng ký dự thi vào trường; điểm tuyển sinh đại học, cao đẳng cũng tăng cao so với các năm trước. Chất lượng đào tạo chính là điều đã làm nên thương hiệu của Trường trong suốt những năm qua.

PV: Thế còn về các thể hệ học sinh sinh viên đã và đang học tập tại Trường, Tiến sĩ sẽ nói thế nào?

NGƯT. TS. TRẦN ĐỨC QUÝ: Chỉ tính từ năm 1954 đến nay, Trường đã đào tạo cho đất nước trên 200.000 công nhân kỹ thuật, cán bộ kỹ thuật, kỹ sư thực hành, giáo viên dạy nghề, cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao cho các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp của đất nước. HSSV nhà trường được học và thực hành trên các máy móc thiết bị kỹ thuật hiện đại nhất, như: máy CNC, máy hàn tự động; máy hàn điểm, máy dập thủy

lực, máy hàn TIG, MIG/MAG, máy cắt plasma, máy cắt khí tự động, gá ống quay tự động, máy cắt thủy lực, máy búa... Do đó, HSSV của Trường có chuyên môn kỹ thuật rất tốt, được tuyển vào làm việc và nhiều người còn giữ vị trí chức vụ quan trọng tại nhiều cơ quan, doanh nghiệp lớn và công trình trọng điểm quốc gia.

Bên cạnh đó, lớp lớp HSSV ra trường đã cung cấp cho thị trường lao động thế giới nhiều lao động kỹ thuật cao. Hiện tại, Nhà trường đang có 7.980 HSSV làm việc tại các tập đoàn, doanh nghiệp nước ngoài, trong đó, tại Nhật Bản có 1.396; Đài Loan 2.805, Malaysia 1.871; Hàn Quốc 900; các nước khác 1.008. Nhiều em làm việc tại các doanh nghiệp lớn của nước ngoài.

HSSV của Trường còn có nhiều cơ hội thi tay nghề ở nhiều cấp như Quốc gia, ASEAN, thế giới và chính sự cọ xát này đã mang đến nhiều thành công cho các em. Bằng chứng là liên tiếp từ năm 2004 đến nay, năm nào Trường cũng có học sinh đoạt giải cao và giành được những huy chương, chứng chỉ nghề xuất sắc trong nước, của ASEAN và thế giới. Trong các kỳ thi Olympic tin học toàn quốc cũng vậy, từ năm 2004 trở lại đây, năm nào cũng đạt thành tích xuất sắc, mang về rất nhiều niềm vinh dự, tự hào cho Trường.

PV: Tôi luôn nghĩ về câu "học đi đôi với hành" và càng ngày càng thấy nó chưa bao giờ hết tính thời sự. Đối với một ngôi trường đại học 115 tuổi, có tầm nhìn cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao cho xã hội như ông đã nói, đúc kết này có ý nghĩa thực tiễn như thế nào, thưa Tiến sĩ?

NGŨT. TS. TRẦN ĐỨC QUÝ:

Trong môi trường giáo dục, "học đi đôi với hành" là cuội nguồn khoa học, đối với Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội điều này càng đúng. Như tôi đã nói trên, thành công hôm nay của Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội chính là đã hiểu, đã vận dụng nguyên tắc trên vào việc học và dạy. Không gì hiệu quả bằng việc học sinh được học lý thuyết trên lớp rồi sau đó, được thao tác, ứng dụng, luyện tập những kiến thức đó trên máy móc. Đối với

Các đại biểu tham quan phòng thiết bị máy trạm do Tập đoàn Huawei tài trợ

Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội, mặc dù còn nhiều khó khăn, song chúng tôi luôn hết sức cố gắng đầu tư có trọng điểm, đặc biệt mở rộng hợp tác quốc tế, thu hút đầu tư từ nước ngoài để HSSV của mình được học và thực hành trên các máy móc, thiết bị kỹ thuật hiện đại nhất.

Để được như vậy, hàng năm, Nhà trường đầu tư từ 40-50 tỷ đồng từ các nguồn để mua sắm trang thiết bị, xây dựng phòng thực hành, thí nghiệm. Nhiều phòng thí nghiệm hiện đại đã được xây dựng để phục vụ giảng dạy, học tập, nghiên cứu, như: phòng thực hành, thí nghiệm hóa học, vật liệu; phòng thí nghiệm đo lường; các phòng thực hành và thí nghiệm về NC, CNC; phòng thí nghiệm, thực hành về CAD/CAM; các phòng thí nghiệm về hoá phân tích; Các phòng thực hành, thí nghiệm Cơ điện tử; các phòng thực hành, thí nghiệm điều khiển tự động PLC; phòng thí nghiệm, thực hành vi điều khiển PIC; phòng thực hành, thí nghiệm Cloud Computing; phòng thực hành, thí nghiệm kỹ thuật nhiệt; phòng thực hành, thí nghiệm về ô tô...

Vì thực hiện tốt đào tạo gắn kết với thực hành nên Nhà trường đã đào tạo được nhiều những công nhân, kỹ sư có

chuyên môn kỹ thuật tốt, được các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp trong và ngoài nước đánh giá cao và tuyển dụng các em vào làm việc ngay sau khi tốt nghiệp, thương hiệu, uy tín của Trường vì thế càng được khẳng định. Tôi nghĩ đây là một sự đầu tư rất xứng đáng.

PV: Được biết việc "học" và "hành" của thầy và trò Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội còn được thể hiện ở thế mạnh trong lĩnh vực nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ, gắn kết đào tạo với khoa học và thực tập sản xuất - điều này có phải không, thưa Tiến sĩ?

NGŨT. TS. TRẦN ĐỨC QUÝ:

Đúng vậy! Nhân rộng ý nghĩa của việc "học đi đôi với hành" chính là những chú trọng trong nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ, gắn kết đào tạo với khoa học và thực tập sản xuất - một hoạt động mà nhiều năm nay Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội đã quan tâm và có những đầu tư lớn.

Hoạt động nghiên cứu khoa học trong những năm vừa qua của Nhà trường đã có sự phát triển cả về số lượng và chất lượng. Đặc biệt năm 2013, Trường đã tổ chức đăng ký tuyển chọn và đề xuất thành công

các nhiệm vụ NCKH cấp Nhà nước (giai đoạn 2014-2015) có 03 đề tài đã được duyệt, thẩm định nội dung và tài chính, với tổng kinh phí trên 10 tỷ đồng. Trong giai đoạn 2008-2013, cán bộ giáo viên Nhà trường đã triển khai nghiên cứu và hoàn thành 39 đề tài, chương trình cấp bộ, cấp tỉnh; 153 đề tài, chương trình, dự án cấp trường; biên soạn 242 giáo trình; hàng trăm đề tài nghiên cứu khoa học của SV được trình bày tại các Hội nghị sinh viên NCKH; 3.706 sáng kiến cải tiến được áp dụng. Số lượng đề tài, công trình khoa học tăng lên hàng năm.

Hoạt động NCKH trong sinh viên cũng thu được kết quả tốt. Phong trào sinh viên NCKH tại các khoa: Công nghệ thông tin (CNTT), Điện tử, Quản lý kinh doanh (QLKD), Cơ khí, Điện,... được duy trì và ngày càng phát triển. Các cuộc thi phần mềm sáng tạo cho sinh viên ngành CNTT, cuộc thi sáng tạo robot dành cho sinh viên các ngành kỹ thuật đã thực sự thu hút HSSV tham gia, đặc biệt là cuộc thi sáng tạo robot,... Năm 2007, đội ĐT03 SV khoa Điện tử đã đạt giải Nhì vòng Chung kết toàn quốc, là một trong hai đội của Việt Nam tham gia ROBOTCON châu Á - Thái Bình Dương. Năm 2008, Trường là một trong số ít trường có số đội tham gia vòng loại khu vực nhiều nhất, với 15 đội, trong đó có 3 đội lọt vào vòng chung kết và đội FEE 02 đã xuất sắc đạt giải Nhất toàn quốc, đại diện cho Việt Nam thi đấu vòng Chung kết ABU ROBOTCON tại PUNE Ấn Độ. Liên tục các năm tiếp theo, Đại học Công nghiệp Hà Nội giữ vững vị trí là một trong những trường đại học mạnh nhất trong cuộc thi ROBOT, với 02 năm liên tiếp giành giải Nhì vào năm 2010, 2011. Kết quả này cũng phản ánh chất lượng và phong trào NCKH trong sinh viên Nhà trường.

Như tôi đã nói ở trên, những năm gần đây, sinh viên Nhà trường đã tích cực tham gia các kỳ thi Olympic quốc gia về tin học, cơ học, hóa học, toán học, vật lý,... để so tài với sinh viên các trường đại học lớn và đạt nhiều giải cao. Nhà trường đã đăng cai và tổ chức nhiều sự kiện KHCN quốc gia

và quốc tế. Năm 2012, Nhà trường đăng cai tổ chức thành công Cuộc thi Olympic Tin học sinh viên Việt Nam lần thứ 21 và Kỳ thi lập trình sinh viên quốc tế ACM/ICPC, đây là kỳ thi có quy mô lớn nhất từ trước đến nay, với gần 1.000 sinh viên của 75 trường đại học, cao đẳng trong cả nước, 20 đoàn sinh viên quốc tế tham gia; Năm 2013, Trường đã đăng cai và tổ chức thành công Hội nghị Khoa học Cơ khí toàn quốc; tổ chức thành công triển lãm sản phẩm KHCN của giảng viên và sinh viên Nhà trường lần thứ nhất. Việc tổ chức thành công các sự kiện đã gây được ấn tượng tốt đẹp trong tâm trí bè bạn trong và ngoài nước, đồng thời năng lực, uy tín của Trường trong hoạt động KHCN đã được khẳng định và ngày càng phát triển mạnh hơn.

PV: Chủ trương phối hợp trường - viện - doanh nghiệp trong đào tạo, NCKH là một sự tiến bộ lớn trong việc đưa hoạt động KHCN của các trường học hội nhập sâu vào thực tiễn cuộc sống, vậy Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội đã thực hiện chủ trương này như thế nào, thưa Tiến sĩ?

NGUYỄN. TS. TRẦN ĐỨC QUÝ:

Thực hiện chủ trương phối hợp trường - viện - doanh nghiệp trong đào tạo và NCKH, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội đã ký và triển khai nhiều chương trình hợp tác với các trường đại học và viện nghiên cứu, như: Trường Đại học Bách khoa Hà Nội, Đại học Khoa học tự nhiên (Đại học Quốc gia Hà Nội), Đại học Điện lực, Viện Công nghệ thông tin, Viện Vật liệu, Viện Khoa học Năng lượng (Viện KHCN Việt Nam), Viện Cơ khí, Viện Hóa học Công nghiệp Việt Nam, Viện Khoa học Mỏ và Luyện kim, Viện Giày da (Bộ Công Thương) và hơn 400 doanh nghiệp lớn trong và ngoài nước, như: Tập đoàn Hồng Hải (Đài Loan); Công ty TOYOTA Việt Nam; Công ty NISAN TECHNO Việt Nam; SAMSUNG Việt Nam, Công ty BSE (Hàn Quốc); Tập đoàn Dầu khí Quốc gia Việt Nam; Tập đoàn Viettel,... Từ năm 2007, Trường và Viện CNTT thuộc Viện KHCN Việt Nam đã ký hợp tác về đào tạo, nghiên cứu. Đội ngũ

cán bộ khoa học của Viện cùng tham gia Hội đồng khoa học khoa, cùng triển khai nghiên cứu các đề tài của Trường, Viện. Tôi cho rằng, đây là một mô hình rất hiệu quả, mang lại lợi ích nhiều mặt.

PV: Nhìn lại chặng đường 115 năm Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội phát triển vững chắc cùng bề dày truyền thống, với vai trò là người đứng đầu, Tiến sĩ có thể chia sẻ những định hướng về lĩnh vực NCKH trong tương lai của Trường?

NGUYỄN. TS. TRẦN ĐỨC QUÝ:

Những kết quả đạt được những năm qua thể hiện sự cố gắng rất lớn của tập thể cán bộ giáo viên, HSSV của Trường, tuy nhiên, so với tiềm năng, vị thế của Nhà trường và yêu cầu của sự phát triển KT-XH đất nước, sự phát triển KHCN chung, tôi cho rằng, hoạt động NCKH trong Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội còn có thể và phải đạt kết quả tốt hơn nữa.

Tuy nhiên, với những gì đã đạt được, kinh nghiệm đã có và đặc biệt là định hướng rõ ràng, cùng đội ngũ đông đảo cán bộ giảng viên, các nhà khoa học có năng lực, nhất định hoạt động NCKH của Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội trong thời gian tới sẽ phát triển mạnh mẽ, góp phần thực hiện mục tiêu xây dựng Trường thành trường đại học đẳng cấp quốc tế, là một trong những trường đại học dẫn đầu Việt Nam về đào tạo công nghệ nhiều ngành, nhiều cấp trình độ. Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội, trong tương lai không xa, sẽ trở thành trung tâm nghiên cứu - phát triển - chuyển giao công nghệ uy tín và tin cậy, đáp ứng yêu cầu cho sự nghiệp CNH, HĐH đất nước. Có như vậy thì chúng tôi, những người kế cận mới cảm thấy xứng đáng với những người đi trước, xứng đáng với truyền thống 115 năm xây dựng và phát triển của tập thể Anh hùng Lao động thời kỳ đổi mới, cũng như phần thưởng cao quý: Huân chương Hồ Chí Minh mà Đảng, Nhà nước đã trao tặng.

PV: Xin chân thành cảm ơn Tiến sĩ!